

A Fővárosi Ítéletábra a Józsa Edina Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Józsa Edina ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek a (ügyvezető neve) ügyvezető által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2015. szeptember 28. napján kelt 22.P.20.306/2014/44. számú ítélete ellen az I-II. rendű felperesek részéről 46. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 88.000 (Nyolcvannyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a „...” című könyv nyomtatott példányának 16. oldalán a II. rendű felperesre vonatkozó, azon valótlán állításával, hogy „A csoport 1995-ben adott életjelet magáról, amikor több tagja, köztük ... behatolt egy ... zsinagógába és felgyújtott egy tóraszekrényt.... A büntett miatt 1997-ben 2 év 6 hónap börtönre ítélték ...t” megsértette a II. rendű felperes jóhírnevét. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte, hogy magánlevélben kérjen bocsánatot a II. rendű felperestől. Feljogosította a II. rendű felperest a magánlevél nyilvánosságra hozatalára. Az I. rendű felperes, valamint ezt meghaladóan a II. rendű felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a felperes által le nem rótt 360.000 forint illeték a Magyar Állam terhén marad, a felek egyéb költségeiket pedig maguk viselik.

Ítéletének indoklásában kifejtette, hogy a felperesek által sérelmezett közlések az alperes által szerkesztett riportkötetben jelentek meg. A könyvvel, mint szerkesztett művel szemben ugyanazok a követelmények valósulnak meg, mint a tömegkommunikációs eszközökkel szemben. Ez esetben is követendő a PK 12. számú állásfoglalásnak az az előírása, hogy a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni. A közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni. Utalt továbbá a PK 14. számú állásfoglalásra, amely szerint nincs helye sajtó-helyreigazításnak, ha a sajtószerv valamely büntetőeljárás jogerős befejezése előtt a valóságnak megfelelően tájékoztatta olvasóit a vádirat tartalmáról, a nyilvános tárgyalásról, vagy a nem jogerős büntető bírósági ítéletről.

Mindezek alapján az I. rendű felperes keresetét teljes egészében alaptalannak találta. A fellebbezésben sérelmezett - az ... fűződő kapcsolatára vonatkozó - közlés tekintetében kifejtette, hogy a könyv nem állít többet, mint amit a vádirat annak 2. és 6. oldalán is tartalmaz. A kapcsolat jellegét a köznyelvben használt szóval jelölte meg.

A II. rendű felperes keresetét is túlnyomórészt alaptalannak találta, az csak annyiban volt megalapozott, hogy a vádirat nem tartalmaz olyan állítást, hogy a II. rendű felperest korábban elítélték volna, tehát a II. rendű felperes nem volt büntetett előéletű. Így a ... zsinagóga tóraszekrényének felgyújtására vonatkozó alperesi állítás valótlan, a II. rendű felperest sértő tényállítás. A tévedést az alperes a tárgyaláson elismerte és azért elnézést kért a II. rendű felperestől, előadva, hogy a nyomtatott kiadvány mindössze egy példányában fordult elő a hiba. Ezzel együtt azonban a II. rendű felperes olyan hátrány bekövetkezését nem állította és nem is bizonyította, amely indokolja javára emiatt nem vagyoni kártérítés megállapítását. Nem állapította meg továbbá az elsőfokú bíróság, hogy mindez a II. rendű felperes becsületét és emberi méltóságát is sértette volna. Az emberi méltósághoz való jog ugyanis olyan, a minimális elismertséghez való joga az embernek, hogy emberi mivoltát senki ne vonhassa kétségbe, az ezzel együtt járó kötelező tiszteletet a maga számára mindenkitől megkövetelhesse. A bíróság álláspontja szerint ez a joga a II. rendű felperesnek nem sérült az alperes valótlan tényközlésével.

Az ítélet ellen a felperesek fellebbeztek. Fellebbezésükben annak megállapítását kérték, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez, becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogait azáltal, hogy a „...” című interneten és nyomtatott példányban is folyamatosan hozzáférhető könyvben valótlanul állította, illetőleg híresztelte, hogy az I. rendű felperes és ... között 1999. évben szerelmi viszony alakult ki, ... felesége előtt titkolta ... fenntartott kapcsolatát, továbbá, hogy ... felesége egy ... üzletközpontban sokszor késő estig, vagy hétvégén is dolgozott, ilyen alkalmakkor ... és ... gyakran elmentek kirándulni.

A II. rendű felperes vonatkozásában kifogásolták azt a kijelentést, hogy „a csoport 1995-ben adott életjelet magáról, amikor több tagja, köztük ... behatolt egy ... zsinagógába és felgyújtott egy tóraszekrényt. A büntetett miatt 1997-ben 2 év 6 hónap börtönre ítélték ...t. Kérték, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől, kötelezze arra, hogy mindkettőjük felé magánlevélben fejezze ki bocsánatkérését és jogosítsa fel mindkettőjüket a bocsánatkérő levél nyilvánosságra hozatalára. Kérték, hogy kötelezze az alperest velük szemben elkövetett jogsértés szankciójaként felperesenként külön-külön 500.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint annak 2012. augusztus 1. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamat és perköltség megfizetésére. Fellebbezésük indoklásában előadták, hogy az elsőfokú bíróság indoklása azon alapul, hogy a szerző egy folyamatban lévő büntetőeljárásról tudósított és véleményt fogalmazott meg. Ennyiben azonban az első fokú ítélet jogszabálysértő, sérti a Ptk. 78. § (2) bekezdését, a 84. § (1) bekezdésének a), b) és e) pontjait, a Ptk. 339. § (1) bekezdését és a 355. § (4) bekezdését, valamint a Pp. 163. § (3) bekezdését. Továbbra is vitatták, hogy az I. rendű felperes szeretője lett volna ..., hogy vele csalta volna feleségét és hogy felesége előtt titkolta volna a szeretői viszonyt, illet a büntető ügy iratai nem tartalmazzak, személyes meghallgatása során pedig az I. rendű felperes a 2015. június 16-i tárgyaláson kifejezetten cáfolta ezt. E vonatkozásban nem is a büntetőeljárás aktuális állásáról tájékoztatta az alperest, hiszen a szeretői viszony fennállását a büntetőbíróság nem is vizsgálhatta. Az alperes nem tett eleget e körben bizonyítási kötelezettségének, hiszen nem bizonyította a szeretői viszony valóságtartalmát. E vonatkozásban tehát az első fokú ítélet megváltoztatásra szorul.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az I. rendű felperes vonatkozásában a könyv nem állít mást és többet, mint a vádirat is tartalmaz, annak második és hatodik oldalán. Emellett az I. rendű felperes által kifogásolt állítás nemcsak a vádiratból, hanem a sajtóból, televízióból is ismert volt a könyv megírásának idején. Így például az ... Híradójának ...-i, valamint a ... Híradójának ...-i adásában tényként közölte, hogy ... az I. rendű felperes szeretője volt. Így a felperes magánéletére a könyv állítása nem volt kedvezőtlen hatású.

Kifejtette, hogy a II. rendű felperes vonatkozásában a fellebbezés érthetetlen, hiszen az első fokú ítélet megállapította a II. rendű felperes vonatkozásában a jogsértést, kötelezte az alperest bocsánatkérésre. Az alperes képviselője a per tárgyalása során személyesen kért bocsánatot a II. rendű felperestől, ezen túlmenően az első fokú ítéletet elfogadva az alperes jogi képviselője útján 2015. október 27-én magánlevélben is bocsánatot kért. Így nem érthető, hogy a felperes miért kéri az ítéletváltozást, hogy mondja ki azt, ami már megtörtént.

A felperesek fellebbezése alaptalan.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat helyesen értékelte és helyesen állapította meg a tényállást és a másodfokú bíróság az abból eljárési és anyagi jogi jogszabálysértés nélkül levont levont jogi következtetésével - a döntés indokaira is kiterjedően - is teljes egészében egyetértett. A fellebbezésekben foglaltakra tekintettel az első fokú ítéletben írtakat csak az alábbiakkal egészíti ki a másodfokú bíróság.

A Fővárosi Ítéletábra álláspontja szerint az I. rendű felperes vonatkozásában nem okszerűtlen következtetés a könyv szerzője részéről az, hogy ... az I. rendű felperes szeretője volt (könyv 8., 15. és 62. oldal). A büntető ügy vádlottjának személyi körülményei, kapcsolatrendszere, mint a történeti tényállás teljességének megismeréséhez szükséges, a büntetőjogi magatartás indítékára utaló, vagy a büntetés kiszabás körében értékelendő tények a vád és a bírósági ítélet szükségképpen részét képezik. Ehhez képest a büntetőeljárásról való, a 14. számú PK állásfoglalás szerinti tájékoztatás részének tekinthető az, ha a sajtó az ismertté vált bűnügyi iratok alapján beszámol a vádlott családi viszonyairól és más a büntetőeljárás hatálya alatt nem álló személyekhez fűződő (érzelmi) kapcsolatáról. Amikor az alperes a vádirat tartalmával egyébként tartalmilag lényegében teljesen egyezően megírta, hogy ... az I. rendű felperes szeretője volt, valamint hogy közöttük szerelmi, de legalábbis szexuális kapcsolat volt, akkor a büntetőeljárásról tájékoztatott, illetőleg saját, a büntetőeljárás során ismertté vált adatokból levont következtetését közölte. Ez a következtetés azért nem volt okszerűtlen, mert a vádirat 2. oldalán szerepel, hogy az I. rendű felperes és „... 1999. évben szerelmi viszonyba kerültek egymással”. A 6. és 7. oldalon pedig az olvasható, hogy az I. rendű felperes és ... azt követően, hogy az I. rendű felperes hazatért Izraelből „felújították egykori közeli ismeretségüket”. „Szabadidejükben is rendszeresen találkoztak.” Az I. rendű felperes „rendszeresen feljárt ... otthonába, ilyenkor pár órát ott töltött, többször náluk ebédelt” és az I. rendű felperesnek „kulcsa is volt a lakáshoz, látogatásai során számos alkalommal használta a lakásban az internet hozzáféréssel rendelkező számítógépet”. A hétköznapi élettapasztalat alapján tehát nem volt okszerűtlen a szerző arra vonatkozó következtetése, hogy az I. rendű felperes és ... között érzelmi, de legalábbis szexuális kapcsolat volt, amelyet köznyelvi fordulattal akként fogalmazott meg, hogy ... az I. rendű felperes szeretője volt. A közlés tehát nem valótlan tényállítás, az I. rendű felperes jó hírnevét nem sérti, így az elsőfokú bíróság e körben is helytállóan utasította el az I. rendű felperes keresetét.

A II. rendű felperes fellebbezése tartalma szerint nyilvánvalóan csak az első fokon is megállapított személyiségi jogsértéshez kapcsolódó nem vagyoni kártérítésre vonatkozó igényének elutasítására vonatkozott, mert az objektív jogkövetkezményeket az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította és alkalmazta és annak az alperes már az ítélethozatalt megelőzően a tárgyaláson, illetőleg az ítélet meghozatalát követően az ítélet rendelkező részében foglaltaknak megfelelően is eleget tett.

A nem vagyoni kártérítés körében a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság elutasító döntésével. A II. rendű felperest ugyanis a jogsértés ténye ellenére nem vagyoni kártérítés nem illeti meg, hiszen a könyvben használt megfogalmazás a II. rendű felperes emberi méltóságát és becsületét nem, csak - az első fokú ítéletben foglaltaknak megfelelően - a jóhírnevét sérti. Ez a jóhírnév sérelem azonban a II. rendű felperes társadalmi megítélésének kedvezőtlen alakulásához csak elenyésző mértékben járult hozzá, hiszen egy többszörös emberöléssel vádolt ember esetében az, hogy hosszú évekkel korábban elkövetett-e egy másik - e bűncselekményhez képest jelentéktelen tárgyi súlyú - bűncselekményt, nem bír különösebb jelentőséggel. A II. rendű felperes társadalmi megítélése tehát nem az alperes általi büntetett előéletüként való feltüntetése, hanem döntő részben a vádiratban terhére rótt súlyos cselekmények miatt romlott meg, így az alperesi jogsértés nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezéssel való orvoslására a perbeli esetben nem volt szükség. A másodfokú bíróság erre tekintettel e körben is helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján.

A fellebbezésben vitássá tett értéket az Itv. 39. § (1) bekezdése és a kialakult gyakorlat alapján az I. rendű felperes vonatkozásában a megállapítani kért objektív jogkövetkezmények 600.000 forintos pertárgyértékével egyezően határozta meg, figyelemmel arra, hogy a kért nem vagyoni kártérítés összege ettől kisebb, 500.000 forint volt. A II. rendű felperes vonatkozásában a nem vagyoni kárigényből kiindulva a vitássá tett érték 500.000 forint volt. Így a kettejük által összesen le nem rótt fellebbezési illeték összege 88.000 forint, melyet a felperesek teljes személyes költségmentességére tekintettel az Itv. 74. § (3) bekezdése és a költségmentességnek a bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése, és 14. §-a alapján az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 233/A. §-a alapján kizárt, az ítéletnek az erről való tájékoztatást tartalmazó rendelkezése a Pp. 220. §-ának (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. június 7.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.
előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő